

Назаренко Станіслав Миколайович, аспірант;

Тел: +38 (095) 6971242; E-mail: stasnazarenko46@gmail.com. ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-1166-5203>

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», вул. Кирпичова 2, м. Харків, Україна, 61002

ВПЛИВ АУТСОРСИНГУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. В сучасних умовах конкурентного середовища економіки актуальним є удосконалення діяльності підприємств за допомогою впровадження аутсорсингу інформаційних технологій. Впровадження новітніх розробок і програм в управлінській та виробничій діяльності підприємств є запорукою їх успіху на ринку, оскільки це сприяє раціональному використанню ресурсів, покращенню якісних процесів на підприємствах. Досліджено основні процеси та тенденції функціонування українського ІТ-ринку. Встановлено, що сектор ІТ-аутсорсингу залишатиметься основним чинником позитивних змін у найближчій перспективі та дозволить нарощувати обсяги надання послуг як для внутрішніх потреб, так і для високотехнологічного експорту. Визначено найбільш розвинені сектори використання ІТ аутсорсингу. Виявлено основні проблеми функціонування ІТ-сектору, в тому числі аутсорсингу інформаційних технологій та встановлено перспективні напрямки зростання ринку ІТ. Визначено прямі та супутні результати використання аутсорсингу інформаційних технологій для підприємств. Обґрунтовано необхідність державної підтримки розвитку аутсорсингу інформаційних технологій та запровадження використання ІТ-технологій в діяльності органів державної влади.

Ключові слова: аутсорсинг, інформаційні технології, ринок, ефективність.

Назаренко Станіслав Николаевич, аспирант;

Тел: +38 (095) 6971242; E-mail: stasnazarenko46@gmail.com. ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-1166-5203>

Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт», ул. Кирпичева 2, г. Харьков, Украина, 61002

ВЛИЯНИЕ АУТСОРСИНГА ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ

Аннотация. В современных условиях конкурентной среды экономики актуальным является совершенствование деятельности предприятий посредством внедрения аутсорсинга информационных технологий. Внедрение новейших разработок и программ в управленческой и производственной деятельности предприятий является залогом их успеха на рынке, поскольку это способствует рациональному использованию ресурсов, улучшению качественных процессов на предприятиях. Исследованы основные процессы и тенденции функционирования украинского ИТ-рынка. Установлено, что сектор ИТ-аутсорсинга будет оставаться основным фактором позитивных изменений в ближайшей перспективе и позволит наращивать объемы предоставления услуг как для внутренних потребностей, так и для високотехнологичного экспорта. Определены наиболее развитые сектора использования ИТ аутсорсинга. Выявлены основные проблемы функционирования ИТ-сектора, в том числе аутсорсинга информационных технологий и установлено перспективные направления роста рынка ИТ. Определены прямые и сопутствующие результаты использования аутсорсинга информационных технологий для предприятий. Обоснована необходимость государственной поддержки развития аутсорсинга информационных технологий и внедрение использования ИТ-технологий в деятельности органов государственной власти.

Ключевые слова: аутсорсинг, информационные технологии, рынок, эффективность.

Nazarenko S., postgraduate student;

Tel.: +38 (095) 6971242; E-mail: stasnazarenko46@gmail.com. ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-1166-5203>

National Technical University Kharkiv Politechnic Institute, Kharkiv, Kyrpicheva, 2, 61002

THE INFLUENCE OF INFORMATION TECHNOLOGY OUTSOURCING ON THE EFFICIENCY OF ENTERPRISES

Annotation. In today's competitive environment, it is important to improve the activities of enterprises through the introduction of information technology outsourcing. The introduction of the latest developments and programs in

the management and production activities of enterprises is the key to their success in the market, as it contributes to the rational use of resources, improving quality processes in enterprises. The main processes and trends in the functioning of the Ukrainian IT market are studied. It is established that the IT outsourcing sector will remain the main factor of positive changes in the near future and will increase the provision of services for both domestic needs and high-tech exports. The most developed sectors of IT outsourcing use are identified. The main problems of functioning of the IT sector, including outsourcing of information technologies, are revealed, and perspective directions of growth of the IT market are established. The direct and concomitant results of the use of information technology outsourcing for enterprises are determined. The necessity of state support for the development of information technology outsourcing and the introduction of the use of IT technologies in the activities of public authorities is substantiated.

Keywords: *outsourcing, information technologies, market, efficiency.*

Постановка проблеми. Надзвичайно важливим питанням для підвищення ефективності діяльності підприємств сьогодні є оптимізація та мінімізація витрат, пов'язаних з управлінням та виробництвом. У зв'язку з цим багато підприємств активно розглядають та впроваджують аутсорсинг інформаційних технологій. Функціонування підприємств в умовах пандемії коронавірусу та карантинних обмежень підштовхує підприємства переходити на роботу он-лайн в тих сферах та напрямках діяльності, де це можливо, а, отже, компанії будуть активно розширювати застосування інформаційних технологій в своїй діяльності. Однак, це потребує ресурсів, в першу чергу кваліфікованих фахівців, і менеджмент та керівництво компаній можуть віддавати на аутсорсинг забезпечення та впровадження інформаційних технологій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі широко досліджуються питання розвитку ІТ-сектора, зокрема, вплив аутсорсингу інформаційних технологій на економічне зростання та розвиток діяльності підприємств. Швидкі темпи розвитку сучасних ринків призвели до активізації застосування аутсорсингової форми співпраці між підприємствами. Це зумовило також посилену увагу до цього явища з боку науковців. Особливої уваги заслуговують праці таких вітчизняних та зарубіжних авторів як Антонюк Ю., Бравар Жан-Луї, Загородній А., Кривов'язук І., Hill Charles W. та ін. У публікаціях вказаних авторів розкривається сутність аутсорсингу, переваги та недоліки його застосування в підприємницькій діяльності, сучасні тенденції розвитку аутсорсингової форми співробітництва в світі тощо. Однак, значна частина питань можливих перспектив розвитку українських ІТ-аутсорсингу залишається актуальною і потребує подальших досліджень.

Постановка завдання. Дослідження сучасного стану запровадження аутсорсингу ІТ та визначення його впливу на ефективність діяльності підприємств України.

Виклад основного матеріалу дослідження. ІТ-аутсорсингу сьогодні приділяється особлива увага, через те що він є лідером за обсягами аутсорсингових операцій у світі. Такий стрімкий розвиток ІТ-аутсорсингу пояснюється тим, що підприємства не встигають самостійно стежити за високими темпами розвитку технологій, що може призвести до втрати ними конкурентоспроможності на ринку. Сьогодні впровадження новітніх розробок і програм у господарську діяльність є одним із найважливіших факторів успіху підприємницької діяльності.

У загальному вигляді під аутсорсингом розуміють передачу спеціалістам з аутсорсингової компанії, що спеціалізується в певній сфері деяких ланок бізнес функцій або певних частин бізнес-процесів компанії. Найбільш широко вживане визначення терміну «аутсорсинг» визначили спеціалісти з Американського Інституту Аутсорсингу, а саме: аутсорсинг («outsourcing») походить від англійських слів «out side resource using» («використання зовнішніх ресурсів») – це організаційне рішення про передачу зовнішньому підрядчику деяких бізнес-функцій або / та окремих бізнес процесів організації [1].

Щодо ІТ-аутсорсингу, то він передбачає передавання функцій у сфері

інформаційних технологій зовнішньому спеціалізованому виконавцю послуг. Його можна поділити на три типи:

1. Професійний (аутсорсер має кращих фахівців, ніж замовник).
2. Виробничо-технологічний (аутсорсер має необхідні апаратні й професійні потужності).
3. Фінансово-адміністративний (аутсорсер здійснює керування деякими проектами, щоб прискорити їх виконання та знизити собівартість) [2].

Детальне дослідження ринку та замовників аутсорсингових компаній свідчить, що послугами сторонніх спеціалістів користуються фінансовий сектор (банки, компанії які спеціалізуються на кредитуванні населення), логістичний сектор, ІТ-напрямок, маркетинг, правова діяльність, державні установи (пов'язані з енергетикою, газовидобуванням, нафтовидобуванням та нафтопереробкою), комерційні компанії (обслуговування паркінгових площадок, кінотеатри, великі продуктові лінії), заводи з виготовлення електрообладнання, компанії в інших сферах суспільного життя. Насамперед, до такої необхідності звертаються товарні компанії – вид компанії, яка спеціалізується на виготовленні або розробці власного продукту з метою отримання прибутку від його впровадження або реалізації. Це дає підставу для того, щоб стверджувати, що за останні роки аутсорсинг став однією з важливих та незамінних ланок великої кількості бізнес-процесів та має бути детально досліджений.

В сфері управління підприємствами знаходять своє застосування такі послуги галузі ІТ, як ІТ-аутсорсинг, розробка програмного забезпечення (ПЗ), системи інтеграції [3]. До найбільш розвинених секторів ІТ аутсорсингу відносяться: інформаційний менеджмент; телекомунікації; хмарні технології; ігри; Е-комерція; медіа; фінансова сфера; охорона здоров'я; туризм; роздрібна торгівля; безпека. В Україні розвиток ІТ-аутсорсингу також зумовлюється підвищенням попиту на «хмарні» послуги (сучасні технології збереження й управління базами даних), комплексних систем інформаційної безпеки, уніфікованих комунікацій. На даний час розвиток «хмарних» послуг дещо стримується відсутністю впевненості в безпеці бізнесу. З вирішенням цієї проблеми перехід на роботу з «хмарами» буде здійснюватися форсованими темпами. Зростатиме також попит на так звані «зелені ІТ», тобто інформаційні технології, використання яких сприятиме покращенню екологічності виробництва, зменшенню споживання електроенергії, дозволить знизити викиди вуглекислого газу, а в цілому – підвищити рівень інноваційності та конкурентоспроможності економіки. [4].

Однак, існують проблеми використання та розвитку аутсорсингу в економіці України. Основною проблемою на шляху залучення аутсорсингу залишається нормативна регламентація аутсорсингових взаємовідносин. Права власності на спільні розробки, відсутність повного розмежування відповідальності, тривалість укладання угод та можливість виникнення додаткових витрат при їх розірванні стримують підприємства від взаємодії з аутсорсером. Необхідно зазначити, що в Україні відсутня офіційна статистика, яку, як правило, аналізує та систематизує Державна служба статистики України, що ще одною з негативних рис на ринку аутсорсингових послуг. Головна причина цієї проблеми – відсутність аутсорсингової діяльності як виду економічної діяльності в КВЕД 2010 [5]. Також до основних проблем та перешкод на шляху впровадження ІТ в управлінні сучасними підприємствами відносять:

- складність розробки та впровадження інформаційних і програмних систем для автоматизації управління компаніями через відтік ІТ-персоналу, нестачу фінансових ресурсів;
- відсутність у значній кількості керівників розуміння доцільності використання ІТ для удосконалення управлінської роботи;
- доцільність безперервного застосування Internet-технологій в організації і

забезпеченні мобільного управління.

Окрім того, при передачі певних функцій на аутсорсинг підприємство втрачає над ними контроль, що може знизити вплив керівництва на окремі бізнес-процеси та навіть підрозділи підприємства. Підвищенню ризиків діяльності підприємства сприяє тісна співпраця замовника послуг та аутсорсера, що передбачає інтеграцію ресурсів та інформаційних потоків що потребує повної довіри до аутсорсера, оскільки використання конфіденційної інформації про діяльність підприємства, його фінансовий стан, технологію виробництва за його межами значно знизить його конкурентні позиції. Ризики стосуються і персоналу підприємства, який не бачить можливості кар'єрного росту та втрачає мотивацію до підвищення ефективності праці та професійного розвитку через те, що залучають зовнішніх фахівців. Залучаючи до своєї діяльності аутсорсера, підприємство стає залежним від нього, а саме від його сумлінності та порядності, професіоналізму виконання поставлених завдань, економічного стану та стабільності його роботи, ціни на послуги. Це вносить певний ступінь невизначеності у діяльність підприємства.

Таким чином, невизначеність і ризики внутрішнього й зовнішнього середовища породжують виникнення кризових явищ в системі функціонування та розвитку підприємств, що сприяє впровадженню інформаційних технологій в їх діяльність [6]. У зв'язку з цим необхідно здійснити дослідження наявного стану ринку ІТ в Україні та тенденцій його розвитку.

Українська ІТ-індустрія надійно посіла одне з провідних місць на карті глобального ринку технологій. Цікавою є думка щодо сучасного стану справ аутсорсингу ІТ в Україні голови ЕРАМ Ukraine Юрія Антонюка. За його словами, вважається, що Україна найбільш сильна в тому, що зазвичай називають ІТ-аутсорсингом. Тобто, у виконанні сегментів складних завдань на замовлення високотехнологічних компаній за відносно невеликі гроші. Існує твердження, що 90% ринку – це аутсорсинг, точніше, галузь, яка на Заході називається ВРО – business processes outsourcing. Але насправді це не так, зазначає Юрій Антонюк, бо в Україні чимало і продуктових компаній. Є частина стартапів, за даними UVCA, їх близько 3000, а також 25 хабів, їх потенційна капіталізація – \$2,5 млрд. Але найбільша частина – це сервісні компанії. Вони працюють в основному на експорт і займаються розробкою кінцевих рішень. Ситуація на ринку інформаційних технологій змінилася років 10–15 назад, коли бізнес почав вбачати в інформаційних і дата-технологіях не функцію, яка забезпечує, як це було раніше, а основну функцію. А вже раніше ІТ було чимось на зразок бухгалтерії, яку легко можна було віддати сторонній людині. Але сьогодні світу потрібен ІТ-і не продукти, а кінцеві рішення. Тому сервісний бізнес приходить на заміну аутсорсингу. Його називають по-різному. Наприклад, аналітики з Forrester називають це Product Development Services (PDS). Це сервіси з розробки кінцевих рішень, які вирішують конкретні проблеми бізнесу, і вони є вже, по суті, ключовою компонентою бізнесу [7]. Важливо, що поняття «ІТ-аутсорсинг» та «надання ІТ-сервісу» за своєю суттю схожі, але мають різний кінцевий результат – виконання окремих функцій та надання цілісних галузевих рішень відповідно.

Головна особливість PDS – розробка рішення не для замовника, а для його клієнта. І це складно, вимагає набагато більше підготовлених людей, які зможуть забезпечити весь цикл. Не просто програмісти і тестувальники, а архітектори, дизайнери, консультанти. 10–15 років тому аутсорсинговий бізнес був дуже простим і зрозумілим. Сьогодні аутсорсинг ІТ набагато складніше. Тепер замовник вимагає не програмістів, а вирішення тієї чи іншої проблеми. Наприклад, фірмі потрібна цифрова трансформація, бо конкуренти вже почали тією чи іншою мірою це робити, і споживач цього вимагає. І тут уже потрібен не просто код, а ще й business consulting, strategy design, user experience design, visions – цілий ланцюжок. Це як фінансовий консалтинг – Deloitte, KPMG кажуть компаніям, як їм перебудувати бізнес, щоб він став фінансово успішним. У нас

приблизно така ж місія, тільки через технології, зазначає Юрій Антонюк.

Однак в Україні певна частка аутсорсингових послуг у компаніях залишається. У великих компаніях частка аутсорсингу складає близько 30%. Аутсорсинг – це простіша модель. На якій можна вчити людей, що приходять у компанію. Це стабільна частина бізнесу, вона менш ризикована, дозволяє більш прогнозовано планувати розвиток.

На жаль, попит на український аутсорсинг зараз дуже низький. Цей сегмент конкурує за рахунок низького рівня витрат. А програмісти будь-якої компанії хочуть отримувати приблизно як на ринку – незалежно від того, чи робить він продукт, end-to-end-сервіс або аутсорс. У розвинених країнах частка аутсорсингу дуже мала, і Україна рухається в цьому напрямку, підкреслює Юрій Антонюк.

Попит на аутсорсинг падає, а конкуренція на глобальному ринку дуже висока. На думку голови ЕРАМ Ukraine, малоймовірно, що кількість ІТ-фахівців в Україні перевищить 1 млн, а в Індії їх вже зараз 3 млн. Багато країн потенційно більше України в цій сфері діяльності.

На ринку аутсорсингу дуже висока конкуренція. Для українських компаній така модель була хорошою 20 років тому. Тому більшість компаній дивляться на більш високий рівень розробки. На жаль, 90% бізнесу направлено на експорт, що є великою проблемою для економіки України. У нас є потужна ІТ-індустрія, що допомагає бізнесу в інших країнах рухатися краще і далі, а всередині – ні. Українська економіка значно відстає від економік розвинених країн, а ІТ вирвалося і живе в глобальному світі. І цей розрив потрібно зменшувати, в тому числі, за рахунок розвитку аутсорсингу інформаційних технологій на внутрішньому ринку, тобто частка українських замовників повинна зростати [7].

Отже, виходячи з перспектив розвитку ринку аутсорсингу інформаційних технологій, доцільно розглянути чинники економічної ефективності і переваги впровадження його на підприємствах та визначення економічного ефекту.

Запровадження аутсорсингу інформаційних технологій підприємствами є важливою складовою успіху та підвищення їх ефективності в сучасних умовах ведення бізнесу. Завдяки сучасним технологіям, підприємства отримують можливості узгодити обсяг виробництва з попитом у режимі реального часу, виявляють нові канали продажів і розміщення, оптимізувати організаційну структуру, визначати структуру виробництва згідно з законами, покращити якість обслуговування і цим підвищити ефективність своєї діяльності [8].

Основним результатом використання аутсорсингу інформаційних технологій є підвищення економічної ефективності діяльності підприємства. При цьому економічним ефектом є корисний результат економічної діяльності, зиск від неї, що його обчислюють як різницю між грошовим доходом від цієї діяльності та грошовими витратами на її здійснення [9].

До прямих результатів застосування аутсорсингу можна віднести:

- зменшення витрат діяльності підприємства;
- збільшення темпів виробництва та продажів;
- підвищення якості продукції та її ціни;
- урахування втраченої вигоди.

Прямі результати застосування аутсорсингу інформаційних технологій сприяють збільшенню прибутку від звичайної діяльності та від фінансової і інвестиційної діяльності за рахунок врахування втраченої вигоди. Серед супутніх результатів аутсорсингу можна назвати:

– зосередження уваги підприємства на основних видах діяльності, оскільки аутсорсинг сприяє вивільненню ресурсів, часу та зусиль для цілей основного бізнесу, для стратегічних напрямків і питань;

– посилення стратегічної гнучкості підприємства через можливість, переключати замовлення між постачальниками в залежності від обставин;

– отримання компенсацій завдяки тому, що аутсорсинг може допомогти підприємству отримати більше замовлень в країнах своїх підрядчиків. Так, наприклад, перш ніж Air India зробить велике замовлення у Boeing, індійський уряд може попросити Boeing передати частину субпідрядних робіт індійським виробникам та інші [10].

Ефективність ІТ-аутсорсингу слід оцінювати насамперед за якісною складовою діяльності підприємства, тому що основною метою використання нових технологій у процесі господарювання є покращення якості продукції, оптимізація виробничих процесів і ефективності господарської діяльності загалом. Тобто у разі використання ІТ-аутсорсингу треба враховувати витрати на здійснення процесу аутсорсингу і доходи від вдосконалення діяльності компанії після впровадження нових технологій чи програм.

Необхідно зазначити, що визначаючи ефективність аутсорсингу, підприємства-замовники, як правило, порівнюють лише витрати на оплату праці працівників, функції яких планують передати аутсорсеру, із витратами на здійснення цих операцій аутсорсером. При цьому враховують не усі релевантні витрати на виконання бізнес-процесів, до яких, окрім виплати заробітної плати, належать витрати на організацію виробничого процесу, технологічне забезпечення діяльності, податкові відрахування, програмне забезпечення, а також витрати на оплату відпусток, лікарняних працівникам і можливих штрафів пов'язаних з особливостями діяльності певного відділу на підприємстві. Таким чином, доцільно оцінку ефективності аутсорсингу здійснювати комплексно, що передбачає врахування усіх доходів і витрат на кожному з етапів реалізації певного процесу чи функції [11].

Слід також відмітити, що в умовах глобалізації саме використання інформаційних технологій є основою підвищення підприємствами ефективності діяльності та забезпечення конкурентоспроможності на внутрішніх і зовнішніх ринках. Цю тезу підтвердили результати досліджень впливу Інтернету на економіку нашої країни, проведених влітку 2015 р. компанією Спільнотою програмістів України на замовлення «Google Україна». Встановлено, що в Україні творена достатня інфраструктура для доступу бізнесу до Інтернету, а українські компанії мають необхідні технічні можливості щодо його використання – близько 90% підприємств забезпечені високошвидкісним Інтернетом. Згідно проведеного опитування, 62% вітчизняних підприємств мають власний веб-сайт, який використовують для інформування потенційних споживачів про свою діяльність, 49% – розміщують інформацію про себе в Інтернет-довідниках. Проте платну онлайн рекламу використовує лише 34% опитаних; купівлею продукції через Інтернет займається менше третини фірм; а використовують бізнес-портали, Інтернет-біржі для розміщення замовлень чи пропозицій в Інтернеті лише 22% вітчизняних підприємств. Рівень використання таких сучасних Інтернет-сервісів, як «хмарні послуги», веб-конференції є ще нижчим. В цілому можна констатувати, що значна частина українських підприємств використовує Інтернет для вирішення широкого спектру завдань, проте індекс інтенсивності його використання, на думку дослідників, є ще досить низьким і складає 25 пунктів (за шкалою від 0 до 100). За розрахунками фахівців зростання даного показника на 10 пунктів забезпечує зростання ВВП на 1% [12].

Проведене дослідження дозволило виявити основні проблеми функціонування ІТ-сектора та встановити, що перспективними напрямками зростання ринку ІТ України можуть бути:

- державні проекти, зокрема, контролюючі органи, національні бази даних (реєстри, кадастри);
- модернізація великих підприємств; – засоби міжнародних фінансових інститутів (МВФ, ЄБРР);

- ІТ-послуги, зокрема оптимізація ІТ (в т.ч. хмари);
- мобільний Інтернет (3G / 4G);
- протекціоністська політика держави по роботі з українськими спеціалістами; підтримка стартапів, створення потужних наукових центрів, інноваційних парків (це дозволяє сконцентрувати в одному місці висококваліфікованих спеціалістів з цікавими проектами, сучасне технологічне обладнання, а також залучати до таких проектів українських та іноземних інвесторів); створення середовища комфортного розташування гравців офшорного аутсорсингу та фрілансу.

Так, в Україні в 2019 році була розроблена Експортна стратегія для сектору інформаційних технологій, яка розрахована на 5 років і була сформована у процесі консультацій між зацікавленими представниками державного та приватного секторів. Стратегія має на меті перетворення України на інноваційний та всесвітньо визнаний центр інформаційних технологій. Підтримка держави даного напрямку економіки відбуватиметься, в тому числі, через створення сприятливого бізнес-середовища, маркетингову підтримку та забезпечення достатньої кількості висококваліфікованих фахівців. мають критичне значення для успішного зростання ІТ-індустрії.

Україна стала одним з провідних ринків (за обсягами та вартістю) у Східній Європі у секторі компаній, що надають технологічні послуги (Technology Service Companies – TSC). Великі глобальні компанії довіряють українським провайдерам обслуговування своїх ІТ-процесів та проектів. Такими компаніями є, зокрема, Microsoft, Oracle, Panasonic, Intel, Ericsson та інші. Проте за повноцінне визнання українських компаній ще слід поборотися, оскільки частка українського ІТ в світовому ринку станом на сьогодні становить лише 1%. Складний бізнес-клімат, упереджене сприйняття та необізнаність іноземних інвесторів про потенціал розвитку ІТ-індустрії в Україні, яка насправді охоплює всі перспективні сегменти ринку ІТ відповідно до глобальних трендів, заважають залученню капіталу, відкриттю головних офісів ІТ-компаній в Україні та присутності тут міжнародних експертів та глобальних компаній, які б могли сприяти подальшому розширенню та розвитку ІТ-індустрії. Надання підтримки ІТ-компаніям у сферах реклами, маркетингу та продажів, а також розвиток навичок та спроможності ІТ-фахівців допоможуть покращити загальну ефективність індустрії, а також розширити її ринок та підвищити її впізнаваність, зазначається в Стратегії [13].

Пріоритетними для подальшого розвитку ІТ-індустрії мають такі ключові кроки держави:

- створення сприятливої екосистеми шляхом усунення бар'єрів та удосконалення законодавства;
- допомога у розвитку технологічних стартапів, малих та середніх компаній, що надають технологічні послуги, та компаній, які розробляють програмні продукти, що збільшуватиме вартість та обсяги створення об'єктів інтелектуальної власності в країні;
- забезпечення висококваліфікованих фахівців практичними навичками на ранніх етапах здобуття вищої освіти та надання доступу до програм з вивчення найновітніших ІТ-технологій для задоволення зростаючого ринкового попиту.

Розробка Експортної стратегії для сектору інформаційних технологій є важливим напрямком підтримки держави сфери інформаційних технологій, однак не менш важливим є підтримка внутрішнього ринку ІТ через стимулювання підприємств економічними методами впроваджувати інформаційні технології в управління та виробництво. Зокрема, органи державної влади та державні інституції могли б активно впроваджувати інформаційні технології в свою діяльність, що дало б можливість надавати послуги для населення більш якісно і швидко, оптимізувати витрати державних структур управління, перейти, врешті-решт, на електронне врядування, про яке так багато говориться чиновниками.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, ІТ-сектор продовжує залишатися одним з найбільш динамічних сегментів економіки України. Функціонування українського ІТ-ринку, в тому числі аутсорсингу інформаційних технологій, може стати чинником позитивних змін в економіці та дозволить нарощувати обсяги надання послуг як для внутрішнього ринку, так і для високотехнологічного експорту. Встановлено, що новий етап економічних перетворень в Україні вимагають від українського бізнесу ефективного функціонування та розвитку, серед основних завдань якого – формування ефективної системи управління на підприємстві на основі запровадження ІТ. Застосування аутсорсингу підприємствами здатне спричинити суттєвий вплив на його діяльність. Для того, щоб цей вплив мав позитивні наслідки, рішення про участь в аутсорсинговому співробітництві повинно бути належним чином обґрунтоване, зокрема, шляхом оцінювання рівня його економічної ефективності, яка має здійснюватися комплексно з урахуванням усіх витрат, доходів, фінансових результатів, ризиків і переваг, пов'язаних зі здійсненням такого виду діяльності.

Список використаної літератури:

1. Бравар Жан-Луї, Морган Р. Ефективний аутсорсинг: Розуміння, планування та використання успішних аутсорсингових відносин. Пер. З англ. Дніпропетровськ: Баланс Бізнес Букс. 2007. 288с.
2. Куцин Є.М. Теоретичні та прикладні аспекти аутсорсингу. Вісник Хмельницького національного університету. 2011. № 1. С. 213–217.
3. Крайчук С.О. Стан запровадження інформаційних технологій в управлінні сучасними підприємствами. Ефективна економіка № 4, 2016 URL: <http://www.economy.nayka.com.ua> (дата звернення 8.09.2020)
4. Розвиток ІТ-бізнесу в Україні. URL: <http://digitalua.org/page/razvitie-it-biznesa-v-ukraine> (дата звернення 11. 09.2020)
5. Саїнчук А. О. Аналіз ринку аутсорсингових підприємств в Україні. Економічний вісник Донбасу. 2019. №2. С. 135-144. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvd_2019_2_20 (дата звернення 11. 09.2020)
6. Кривов'язюк І. В. Функціонування та розвиток підприємств в умовах кризи: системно-аналітичний підхід: монографія. Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2012. 392 с.
7. Антонюк Ю. Аутсорсинг – це «червоний океан», ніша була цікавою 20 років тому. URL: <https://mind.ua/publications/20183658-golova-eram-ukraine-autsorsing-ce-chervonij-ocean-nishabula-sikavoynu-20-rokiv-tomu> (дата звернення 12. 09.2020)
8. Янчук Т. В. Алгоритм впровадження інформаційних технологій в сучасний бізнес. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія “Економічні науки”. 2014. Випуск 5. Частина 3. С. 128–130.
9. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. Фінансовий словник. 4-те вид. випр. та доп. К.: Т-во «Знання», КОО; Львів; Вид-во Львів. банківського ін-ту НБУ, 2002. 566 с.
10. Hill Charles W. L. International business: competing in the global marketplace. 9th ed. New York: McGraw-Hill/Irvin, 2013. 748 p.
11. Дідух О. В. Аналіз ефективності використання аутсорсингу у господарській діяльності підприємств. Вісник Національного університету "Львівська політехніка": Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2012. № 739 С. 82–87.
12. DOU: Спільнота програмістів України. URL: <https://dou.ua/> (дата звернення 09.2020)
13. Експортна стратегія для сектору інформаційних технологій 2019-2023. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang> (дата звернення 15. 09.2020)

Referenses:

1. Bravar Zhan-Luyi, Morhan R. Efektyvnyy aut-sorsynh: Rozuminnyya, planuvannya ta vykorystannya uspishnykh aut-sorsynhovykh vidnosyn [Effective Outsourcing: Understanding, Planning, and Using Successful Outsourcing Relationships]. Per. Z anhl. Dnipropetrovs'k: Balans Biznes Buks. 2007. 288s.

2. Kutsyn YE.M. Teoretychni ta prykladni aspekty aut-sorsynhu [Theoretical and applied aspects of outsourcing.]. Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu. 2011. № 1. S. 213–217.
3. Kraychuk S.O. Stan zaprovadzhennya informatsiynykh tekhnolohiy v upravlinni suchasnymi pidpryyemstvamy [The state of introduction of information technologies in the management of modern enterprises.]. Efektyvna ekonomika № 4, 2016. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua> (data zvernennya 8.09.2020)
4. Rozvytok IT-biznesu v Ukraini [Development of IT-business in Ukraine.]. URL: <http://digitalua.org/page/razvitiie-it-biznesa-v-ukraine> (data zvernennya 11.09.2020)
5. Sainchuk A. O. Analiz rynku aut-sorsynhovykh pidpryyemstv v Ukraini [Analysis of the market of outsourcing companies in Ukraine.]. Ekonomichnyy visnyk Donbasu. 2019. №2. S. 135-144. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvd_2019_2_20 (data zvernennya 11.09.2020)
6. Kryvov"yazyuk I. V. Funktsionuvannya ta rozvytok pidpryyemstv v umovakh kryzy: systemno-analitychnyy pidkhid [Functioning and development of enterprises in a crisis: a system-analytical approach]: monohrafiya. Luts'k: RVV LNTU, 2012. 392 s.
7. Antonyuk YU. Aut-sorsynh – tse «chervoniy okean», nisha bula tsikavoyu 20 rokiv tomu [Outsourcing is a "red ocean", a niche that was interesting 20 years ago.]. URL: <https://mind.ua/publications/20183658-golova-eram-ukraine-autsorsing-ce-chervonij-ocean-nisha-bula-cikavoyu-20-rokiv-tomu> (data zvernennya 12.09.2020)
8. Yanchuk T. V. Alhorytm vprovadzhennya informatsiynykh tekhnolohiy v suchasnyy biznes [Algorithm for implementing information technology in modern business.]. Naukovyy visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu. Seriya "Ekonomichni nauky". 2014. Vypusk 5. Chastyna 3. S. 128–130.
9. Zahorodniy A. H., Voznyuk H. L., Smovzhenko T. S. Finansovyy slovnyk. 4-te vyd. vypr. ta dop. [Financial Dictionary. The 4th type. corrected and ext.] K.: T-vo «Znannya», KOO; L'viv; Vyd-vo L'viv. bankivs'koho in-tu NBU, 2002. 566 s.
10. Hill Charles W. L. International business: competing in the global marketplace [International business: competing in the global marketplace]. 9th ed. New York: McGraw-Hill/Irvin, 2013. 748 p.
11. Didukh O. V. Analiz efektyvnosti vykorystannya aut-sorsynhu u hospodars'kiy diyal'nosti pidpryyemstv [Analysis of the effectiveness of outsourcing in the economic activity of enterprises.]. Visnyk Natsional'noho universytetu "L'vivs'ka politehnika": Menedzhment ta pidpryyemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennya i problemy rozvytku. 2012. № 739 S. 82–87.
12. DOU: Spil'nota prohramistiv Ukrainy [DOU: Community of Programmers of Ukraine.]. URL: <https://dou.ua/> (data zvernennya 14.09.2020)
13. Eksportna stratehiya dlya sektoru informatsiynykh tekhnolohiy 2019-2023 [Export strategy for the information technology sector 2019-2023.]. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang> (data zvernennya 15.09.2020).